

Veranderend zorglandschap

Met de overdracht van een aantal zorgtaken naar de gemeenten zijn de spelregels van de zorg structureel veranderd. Er wordt in toenemende mate een beroep gedaan op het eigen sociale netwerk. Maar niet iedereen heeft mantelzorg tot zijn beschikking. Daar waar dit vangnet niet aanwezig of toereikend is, ontstaat een risico op vereenzaming en een groeiende zorgbehoefte.

Carebnb: als het thuis even niet gaat

Je komt uit het ziekenhuis of je bent thuis gevallen en er is niemand in de buurt die je tijdelijk verzorgt. Waar moet je heen als het thuis even niet gaat? Is er dan een plek in je eigen buurt die je tijdelijk opvangt in een kleinschalige en persoonlijke omgeving? Waar je zelf de regie houdt, maar hulp altijd nabij is? Carebnb's zijn unieke accommodaties in de buurt die mensen met een tijdelijke, lichte zorgvraag opvangen en waar de hulpverleners de 'buren' zijn.

De huidige mogelijkheden voor de opvang van mensen met een tijdelijke lichte zorgvraag zijn beperkt. Mensen kunnen niet naar huis door het ontbreken van een mantelzorger. De opvang in verpleeghuizen en zorg-hotels is niet altijd toegankelijk. Ze zijn te duur, grootschalig en institutioneel. Voor deze economisch dure mogelijkheden zochten de Jong Gortemaker Algra architecten (Femke Feenstra) en Twynstra Gudde (Aziza Aachiche) in opdracht van het Stimuleringsfonds naar nieuwe perspectieven voor deze tempore opvang. Het ontwerp Carebnb voorziet in de behoefte aan tijdelijke, vervangende, betaalbare lichte zorg. Carebnb is een formule waarbij particuliere aanbieders een tijdelijk verblijf voor mensen met een zorgvraag in hun eigen woning aanbieden. Een Carebnb-accommodatie is kleinschalig en ligt in de buurt van de zorgvrager. Een gasthuis waar mensen tijdelijk verblijven en zorg krijgen die anders door mantelzorg geboden zou worden. De Carebnb-eigenaren verzorgen hun 'gasten'. Ze kleden ze aan, brengen het ontbijt en spelen een spelletje met ze. Het zijn betaalbare

mantelzorgers. Een gasthuis waar ook eigen bekende professionele zorgverleners als de wijkverpleegkundige en de huisarts langskomen.

Platform voor zorgvragers en zorgaanbieders

Feenstra en Aachiche zien dat er in het huidige zorg- en huisvestingslandschap behoefte is aan initiatieven die anders zijn en anders georganiseerd worden dan de huidige traditionele modellen. De trend van de 'sharing economy' kan ook werken voor deze zorgvraag. Het betekent voor elkaar zorgen en slimmer omgaan met de middelen die we hebben. De Carebnb's passen in deze trend. Zij vinden dat Carebnb een eenvoudig platform moet zijn dat de zorgvraag en het zorgaanbod met elkaar verbindt. Via een website en een app kunnen zorgvragers aan de hand van hun wensen en eisen een Carebnb in de eigen omgeving kiezen. De zorgaanbieder kan hier tonen wat zijn Carebnb biedt.

Een Carebnb-accommodatie is niet standaard. De omvang en de fysieke en architectonische oplossing hangen af van de ruimtelijke situatie van de bestaande woningtypologieën. Echter, de huisvesting moet wel voldoen aan een aantal eisen met

betrekking tot onder andere ligging, minimale oppervlakte, kwaliteit, toegankelijkheid, bereikbaarheid et cetera. Er wordt gekeken naar welke aanpassingen er nodig zijn en hoe de Carebnb ingepast kan worden binnen verschillende woningtypologieën. Zo kan bijvoorbeeld het modulaire systeem Carebnb-cube voor de inrichting, van het niveau van het nachtkastje tot op het niveau van een complete zorginrichting, een oplossing bieden voor de zorgvraag.

Drie verschillende cases

Aachiche en Feenstra onderzoeken op dit moment de haalbaarheid van het concept. Er worden drie cases uitgewerkt, die alle drie in een verschillende wijk liggen. De wijken hebben diverse kenmerken zoals een andere bevolkingssamenstelling en een eigen gebouwtypologie. Er wordt gekeken naar het aantal inwoners, de grijze druk, de mate van stedelijkheid en het gemiddeld inkomen, maar ook naar etniciteit, culturele verschillen en het eigendom van de woning. Het doel van de drie cases is dat de verschillende achtergronden van de zorgaanbieders en zorgvragers een beeld geven van hoe de Carebnb's in de verschillende wijken werken. De resultaten voor aanpassingen van de

verschillende woningtypologieën worden gebundeld in de catalogus voor potentiële aanbieders. Het Carebnb platform (www.carbnb.nu) wordt verder uitgewerkt tot een website en app waar zorgvragers en zorgaanbieders elkaar kunnen vinden.

Naast de ruimtelijke componenten en de mogelijkheden van het platform is ook de financiële haalbaarheid onderdeel van het onderzoek. Hoe kunnen de kosten zo laag mogelijk worden gehouden, zodat de Carebnb's laagdrempelig zijn? En, hoe is de aanpassing van de woning te financieren? Twynstra Gudde en de Jong Gortemaker Algra architecten hebben als doel om een nieuw aanbod te creëren dat een maatschappelijk probleem helpt oplossen; minder ouderen zonder mantelzorg of sociaal netwerk die vereenzamen en minder mensen die risico lopen op verwaarlozing en meer gezondheidsklachten. Minder mensen die met hun herstel na een operatie of ziekte een beroep doen op dure zorg.

Femke Feenstra

de Jong Gortemaker Algra architecten

Aziza Aachiche

Twynstra Gudde

Carebnb als aanvullend aanbod. Beeld de Jong Gortemaker Algra architecten en Twynstra Gudde

- Mensen met een lichte zorgvraag moeten steeds vaker een beroep doen op mantelzorgers.
- Carebnb springt in als dit sociale vangnet niet aanwezig is.
- In een Carebnb-accommodatie bieden particuliere aanbieders tegen betaling mantelzorg in de buurt aan.